

Lublin, 17 lutego 2011 r.

RIO – II – 601/53/2010

Pan Czesław Małyszek
Wójt Gminy Goraj
ul. Bednarska 1
23 - 450 Goraj

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 7 października do 24 listopada 2010 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Goraj. Protokół kontroli omówiono i podpisano 20 grudnia 2010 r.

Z ustaleń wynika, że przy realizacji zadań jednostki wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia będące wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa bądź błędnej ich interpretacji.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub co do których udzielono instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie spraw organizacyjnych:

1.1. Zatrudnienie na stanowisku dyrektora Zakładu Gospodarki Komunalnej w Goraju osoby, która w dniu zatrudnienia nie posiadała wymaganego stażu pracy.

Na kierownicze stanowiska urzędnicze zatrudniać osoby spełniające wymagania określone dla tych stanowisk, w tym w zakresie stażu pracy, stosownie do przepisów art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.) i postanowień IV tabeli „Stanowiska na których stosunek pracy został nawiązany na podstawie umowy o pracę”, części H „W samorządowych jednostkach organizacyjnych”, stanowiącej załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.) – str. 4 - 5 protokołu.

2. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

2.1. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, przez:

- nieokreślenie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do niektórych kont księgi głównej budżetu gminy (np. 250, 260, 901, 909),
- niewskazanie aktualnej wersji oprogramowania stosowanego w ewidencji księgowej i daty rozpoczęcia jej eksploatacji.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, przez:

- określenie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do wszystkich kont księgi głównej budżetu gminy,
- wskazanie aktualnej wersji oprogramowania wykorzystywanego w jednostce i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,

stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) – 10, 11, 51 protokołu.

2.2. Dokonywanie zapisów na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe” nieujętych w wykazie kont księgi głównej Urzędu Gminy.

Zapisów operacji gospodarczych występujących w jednostce dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości. Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca w stosunku

do potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji – uzupełnić zakładowy plan kont o konta dodatkowe, zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce, zgodnie z przepisami § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.” – str. 11 protokołu.

2.3. *Brak sumowania zapisów na kolejnych stronach wydruków komputerowych niektórych ksiąg rachunkowych.*

Zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów dokonanych w księgach rachunkowych prowadzonych przy użyciu komputera, w tym sumowanie zapisów na kolejnych stronach wydruków komputerowych w sposób ciągły w roku obrotowym, stosownie do przepisów art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości – str. 13 protokołu.

2.4. *Niezamieszczanie w księgach rachunkowych daty zapisu księgowego oraz daty operacji gospodarczej, w sytuacji gdy różniła się ona od daty dokumentu (w dzienniku Urzędu Gminy).*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej, daty dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji oraz daty zapisu, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 ustawy o rachunkowości – str. 13 protokołu.

2.5. *Niezachowanie systematyki zapisów przy księgowaniu operacji gospodarczych.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

a) rozliczenie zrealizowanych wydatków budżetowych, na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-28 S, ujmować w księdze głównej Urzędu Gminy zapisem:

Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,

Ma 800 „Fundusz jednostki”,

b) operacje dotyczące czynszu najmu za lokale użytkowe ujmować w księgach

rachunkowych Urzędu Gminy następująco:

- przypis miesięcznego czynszu najmu (według faktury VAT) na kontach:
 - Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
 - Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (kwota netto),
 - Ma 225 „Rozrachunki z budżetami” (VAT),
- wpływ środków pieniężnych (kwota brutto):
 - * w księdze głównej Urzędu Gminy:
 - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”
 - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
 - * w księdze głównej budżetu:
 - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
 - Ma 901 „Dochody budżetu”,
- przelew podatku VAT do urzędu skarbowego:
 - * w księdze głównej budżetu:
 - Wn 901 „Dochody budżetu”,
 - Ma 133 „Rachunek budżetu”,
 - * w księdze głównej Urzędu:
 - Wn 225 „Rozrachunki z budżetami”,
 - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”
 oraz równocześnie techniczny zapis ujemny:
 - (-) Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” (subkonto dochody),
 - (-) Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki” (subkonto dochody);

wskazany sposób księgowania przelewu podatku VAT do urzędu skarbowego dotyczy sytuacji, gdy jednostka nie ponosi kosztów związanych z przychodami opodatkowanymi (tj. od VAT należnego nie odlicza VAT naliczonego w fakturach dostawców). W sytuacji odliczania podatku VAT naliczonego w fakturach dostawców dodatkowo należy zaewidencjonować podatek podlegający odliczeniu na koncie 225 oraz dokonać korekty poniesionych wydatków o kwotę podatku VAT naliczonego, podlegającego odliczeniu od podatku VAT należnego;

c) w przypadku wyodrębnienia bieżącego rachunku bankowego dla wydatków inwestycyjnych realizowanych przez Urząd Gminy dokonywać zapisów:

- przelew środków pieniężnych z rachunku budżetu gminy na rachunek bieżący dla wydatków inwestycyjnych Urzędu Gminy:
 - * w księgach rachunkowych budżetu gminy:
 - Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
 - Ma 133 „Rachunek budżetu”,
 - * w księgach rachunkowych Urzędu Gminy:
 - Wn 130/I „Rachunek bieżący jednostki” (inwestycje),

- Ma 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
- zapłata za fakturę z rachunku bieżącego dla wydatków inwestycyjnych:
 - Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - Ma 130/I „Rachunek bieżący jednostki” (inwestycje),
 oraz równocześnie
 - Wn 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”,
 - Ma 800 „Fundusz jednostki”;
 - d) dla zachowania zasady czystości obrotów obowiązującej na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” – do błędnych zapisów, zwrotu nadpłat oraz korekt wprowadzać dodatkowo techniczny zapis ujemny po obu stronach tego konta;
 - e) operacje dotyczące przychodu środków trwałych uzyskanych w wyniku działalności inwestycyjnej oraz rozliczenie kosztów ulepszenia środków trwałych ujmować:
 - Wn 011 „Środki trwałe” ,
 - Ma 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)”,
 stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 18, 21, 22, 23, 24, 41, protokołu.

2.6. *Dokonywanie na koncie 901/W „Dochody budżetu” (własne) korekt zapisami dodatnio – ujemnymi.*

Stwierdzone błędy w zapisach poprawiać przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 25 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 19 protokołu.

2.7. *Dokonywanie w księgach rachunkowych zapisów na podstawie niesprawdzonych dowodów księgowych.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie sprawdzonych dowodów księgowych (zawierających stwierdzenie sprawdzenia) stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości – str. 19, 33, 34 protokołu.

3. W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków:

3.1. *Nieoznaczanie dowodów księgowych załączonych do raportów kasowych (dochodowych) symbolem i numerem raportu kasowego, którego dotyczą oraz*

wskazaniem pozycji ujęcia w raporcie kasowym.

Zapewnić powiązanie dowodów źródłowych załączonych do raportów kasowych z ich zapisami w raporcie kasowym, tak aby udokumentowanie zapisów księgowych pozwalało na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, zgodnie z art. 24 ust. 4 pkt 1 i postanowieniami § 6 pkt 6 „Instrukcji kasowej”, stanowiącej Nr 39 do zarządzenia Wójta Gminy Goraj Nr 16/07 – str. 33 protokołu.

3.2. *Przekazywanie do księgowości oryginałów raportów kasowych, wraz z załączonymi dowodami wpłat i wypłat, bez pokwitowania.*

Oryginały raportów kasowych wraz z dowodami źródłowymi przekazywać do księgowości za pokwitowaniem ich odbioru na kopii raportu kasowego, stosownie do przepisów § 7 pkt 4 „Instrukcji kasowej” – str. 35 protokołu.

3.3. *Niebieżące ujmowanie na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” przypisów i odpisów należności budżetowych z tytułu podatków (przypisu należności dokonywano na koniec kwartału).*

Należności z tytułu przypisanych dochodów budżetowych i ich odpis ujmować bieżąco w księdze głównej Urzędu Gminy, tj. w okresie sprawozdawczym, w którym zdarzenia nastąpiły, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 45 protokołu.

4. W zakresie wykonania budżetu:

4.1. *Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S za okres od początku roku do 31 grudnia 2009 r., przez:*

- zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (o 665,29 zł), w wyniku przyjęcia do obliczenia niewłaściwej powierzchni „budynków pozostałych”,
- wyliczenie skutków obniżenia górnych stawek oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości dla budynków o powierzchni 271,25 m², która nie wynika z deklaracji bądź z ewidencji,
- zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o 434,91 zł), w wyniku przyjęcia do ich wyliczenia nieprawidłowej górnej stawki tego podatku (ustalanej przez Ministra Finansów) dla naczepy, która łącznie z pojazdem

*silnikowym posiada dopuszczalną masę całkowitą 40 ton,
- zaniżenie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku rolnym (o 7 zł) z powodu błędu rachunkowego.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” oraz Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy) przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszane – w drodze obwieszczenia – na każdy rok podatkowy przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, stosownie do przepisów art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

Skutki obniżenia górnych stawek oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości wyliczać w oparciu o powierzchnię, wynikającą ze złożonych przez podatników deklaracji. Wyjaśnić zasadność wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości dla budynków o łącznej powierzchni 271,25 m², skoro przyjęta do tych wyliczeń podstawa nie wynika ani z deklaracji ani z ewidencji.

W przypadku stwierdzenia istnienia nierozdysponowanych gminnych nieruchomości, złożyć deklarację na podatek od nieruchomości, w której wykazać te nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 10 cytowanej ustawy, celem rzetelnego przedstawienia w sprawozdaniu Rb-PDP skutków obniżenia górnych stawek oraz skutków zwolnień w tym podatku.

Sporządzić skorygowane sprawozdania: Rb-PDP i Rb-27S za 2009 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO – str. 48 - 51 protokołu.

4.2. *Nieegzekwowanie od osób fizycznych obowiązku złożenia informacji podatkowych w przypadku zaistnienia w trakcie roku zmian, mających wpływ na wysokość podatku rolnego i leśnego.*

Wszystkich podatników, którzy nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art.6a ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.) oraz art.6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.) – obowiązku złożenia informacji o gruntach i lasach, wzywać do ich złożenia, stosownie do przepisów art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) – str. 56 protokołu.

4.3. *Niezamieszczenie daty wpływu na informacjach podatkowych (przypadki).*

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę wpływu, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67) – str. 56 protokołu.

4.4. *Niesprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:*

- *opodatkowanie w okresie od stycznia do kwietnia 2009 r. podatnika na podstawie deklaracji na podatek od nieruchomości, w której wykazał budynki według stawki dla „budynków pozostałych”, mimo niezbrania dowodów, które wskazywałyby, że budynki nie są i nie mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych,*
 - *opodatkowanie w latach 2009 – 2010 podatników podatku od środków transportowych na podstawie deklaracji złożonych na nieaktualnym formularzu,*
 - *opodatkowanie podatników podatku od środków transportowych na podstawie niekompletnie wypełnionych deklaracji bądź z zastosowaniem nieprawidłowej stawki podatku (przypadki), przez co należny podatek zaniżono w latach 2009 – 2010 o 71 zł,*
 - *opodatkowanie w 2009 r. podatnika podatkiem od środków transportowych, w związku z nabyciem pojazdu w trakcie 2009 r., na podstawie deklaracji na 2010 r. zamiast na podstawie korekty deklaracji za 2009 r.*
- Niezamieszczanie na deklaracjach na podatek od środków transportowych podpisu przyjmującego deklaracje.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich

formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

Egzekwować od podatników obowiązek składania – w każdym przypadku dokonania korekty deklaracji na poszczególne podatki – pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty, mając na uwadze przepisy art. 81 § 2 Ordynacji podatkowej.

W przypadku niezłożenia uzasadnienia korekty deklaracji bądź w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, żądać złożenia niezbędnych wyjaśnień lub jej uzupełnienia, na podstawie przepisów art. 274a § 2 tej ustawy.

W przypadku niezłożenia przez podatników deklaracji na wymaganym formularzu, postępować w sposób wskazany w przepisach art. 274 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami – korygować deklarację, dokonując stosownych poprawek, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty nie przekroczy kwoty 1.000 zł, zgodnie z przepisami art. 274 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Podatnikowi doręczać uwierzytelnioną kopię skorygowanej deklaracji wraz z informacją o – związanej z korektą deklaracji – zmianie wysokości zobowiązania podatkowego, w myśl przepisów art. 274 § 2 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty przekroczy kwotę 1.000 zł – wzywać podatnika do jej skorygowania oraz do złożenia niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej. W razie niezłożenia deklaracji – przeprowadzać postępowanie podatkowe i określać decyzją prawidłową wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

Wyjaśnić – na podstawie przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej – zasadność opodatkowania w okresie od stycznia do kwietnia 2009 r. budynków o powierzchni 1.618 m², stawką dla „budynków pozostałych”, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w myśl których za budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej uznaje się budynki, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych.

Zamieszczać podpis przyjmującego deklaracje na podatek od środków transportowych, zgodnie z treścią rubryk wzoru formularza deklaracji, zamieszczonego

w załączniku DT-1 „Deklaracja na podatek od środków transportowych” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 października 2007 r. w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych (Dz. U. Nr 205, poz. 1484).

W razie zaistnienia okoliczności, mających wpływ na powstanie obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych (np. nabycie pojazdu), wzywać podatnika do złożenia korekty deklaracji, stosownie do przepisów art. 274 a § 1 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 9 ust. 6 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W przypadku jej niezłożenia, określać decyzją wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

Wystąpić do wskazanych w protokole podatników o przedłożenie korekt deklaracji na podatek od nieruchomości i od środków transportowych, również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego – str. 59 - 63 protokołu.

4.5. *Nieprawidłowości w zakresie ewidencji księgowej podatków, w tym:*

- *dokonywanie zapisów (przypisów i odpisów) na szczegółowych kontach podatników podatku od środków transportowych bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, będącego podstawą zapisu,*
- *dokonywanie odpisu podatku pod inną datą niż data doręczenia decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

Na szczegółowych kontach podatników odpisu podatku dokonywać pod datą doręczenia decyzji w sprawie udzielenia ulgi w zapłacie podatku, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 w związku z § 11 ust. 3 pkt 1 cytowanego rozporządzenia, mając na uwadze przepisy art. 212 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którymi organ podatkowy, wydający decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia – str. 63, 67, 68 protokołu.

4.6. *Nieprzerachowanie wpłat podatników podatku od środków transportowych*

niepokrywających kwoty należności głównej wraz z odsetkami za zwłokę (nie pobrano odsetek za zwłokę w kwocie ogółem 112 zł).

Jeżeli wpłata dokonana przez podatnika nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę – wpłatę zaliczać proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę, w stosunku, w jakim w dniu wpłaty pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę, stosownie do przepisów art. 53 § 1 i art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej.

Dokonać rozliczenia wpłat zaległości podatkowych wniesionych przez podatników wskazanych w protokole kontroli – str. 63 protokołu.

- 4.7. *Odebranie od podatnika ubiegającego się o ulgę inwestycyjną oświadczenia, które nie zostało złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania.*

W przypadku gdy dowodem potwierdzającym określone fakty jest – złożone na wniosek podatnika – oświadczenie, odbierać je pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, stosownie do przepisów art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej – str. 65, 66 protokołu.

- 4.8. *Niezamieszczanie uzasadnienia prawnego w decyzjach w sprawie umorzenia zaległości podatkowych (przypadki).*

W decyzjach w sprawie ulg w zapłacie podatków zamieszczać wszystkie elementy określone w przepisach art. 210 § 1 Ordynacji podatkowej, w tym uzasadnienie prawne (art. 210 § 1 pkt 6 ustawy), które powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa (art. 210 § 4 ustawy). Zgodnie z przepisami art. 210 § 5 Ordynacji podatkowej można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony, nie dotyczy to jednak decyzji, na podstawie której przyznano ulgę w zapłacie podatku – str. 68 protokołu.

- 4.9. *Dokonywanie waloryzacji czynszu najmu lokali użytkowych i czynszu dzierżawnego gruntów niezgodnie z postanowieniami zawartych umów oraz przypadek niedokonania waloryzacji czynszu dzierżawy gruntów – wbrew postanowieniom zawartej umowy.*

Waloryzacji czynszu najmu lokali użytkowych i czynszu dzierżawnego gruntów dokonywać zgodnie z postanowieniami zawartych umów, tj. w oparciu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wyegzekwować niedopłacone kwoty należnego

gminie czynszu, z uwzględnieniem terminu przedawnienia roszczeń, określonego w przepisach art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) – str. 70 - 78 protokołu.

4.10. Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa wpływów za energię ciepłą i elektryczną od najemców lokali użytkowych.

Wpływy z tytułu opłat za energię ciepłą i elektryczną klasyfikować do § 0830 – „Wpływy z usług”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków”, stanowiącą załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207) – str. 75 protokołu.

4.11. Nieprawidłowości w zakresie przetargu ustnego nieograniczonego na zbycie nieruchomości gminnych, polegające na:

- niezamieszczeniu w ogłoszeniu o przetargu oraz w protokole z przetargu informacji o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których jest przedmiotem,
- zamieszczeniu w ogłoszeniu o przetargu informacji o prawie do jego unieważnienia bez podania przyczyn,
- niezamieszczeniu – w zawiadomieniach wysłanych do nabywców nieruchomości – informacji o uprawnieniu organizatora przetargu do odstąpienia od zawarcia umowy i zatrzymania wpłaconego wadium, w przypadku gdy osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu,
- niezachowanie wymaganego okresu między podaniem do publicznej wiadomości ogłoszenia o drugim przetargu, a wyznaczonym terminem przetargu.

W ogłoszeniu o przetargu i w protokole z przeprowadzonego przetargu zamieszczać informacje o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których jest przedmiotem (gdy nieruchomość nie jest obciążona i nie jest przedmiotem zobowiązań wówczas w ogłoszeniu i w protokole należy o tym poinformować), stosownie do przepisów § 13 pkt 2 i 3 oraz § 10 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.).

Nie zamieszczać w ogłoszeniu o przetargu informacji o możliwości jego unieważnienia bez podania przyczyn, mając na uwadze przepisy art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), stosownie do których właściwy organ może odwołać ogłoszony przetarg jedynie z ważnych powodów, niezwłocznie podając informację o jego

odwołaniu do publicznej wiadomości, wraz ze wskazaniem przyczyny jego odwołania.

Ogłoszenie o przetargu podawać do publicznej wiadomości co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 cytowanego rozporządzenia.

W kierowanych do nabywców nieruchomości zawiadomieniach zawierać informację o prawie organizatora przetargu do odstąpienia od zawarcia umowy i zatrzymania wadium w sytuacji gdy nabywca nie przystąpi bez usprawiedliwienia do jej zawarcia w miejscu i w terminie podanym w zawiadomieniu, stosownie do przepisów art. 41 cytowanej ustawy – str. 80 - 82. protokołu.

4.12. Brak kontrasygnaty skarbnika gminy na umowie z 5 października 2009 r. na remont drogi gminnej nr 109170L w miejscowości Zagrody – Krzakowa Górka.

Umowy i inne dokumenty potwierdzające czynności prawne mogące spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych przedkładać skarbnikowi gminy lub osobie przez niego upoważnionej, celem ich kontrasygnaty, stosownie do przepisów art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym – str. 101 - 102 protokołu.

4.13. Ustalenie wartości zamówienia pn. „Odbudowa drogi gminnej nr 109154 (Gp 009)” razem z podatkiem od towarów i usług, co skutkowało zawyżeniem jego wartości o kwotę 6.803,78 euro.

Wartość zamówienia ustalać z należyłą starannością, bez podatku od towarów i usług, stosownie do przepisów art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) – str. 106 - 107 protokołu.

4.14. Bezpodstawne żądanie od wykonawców – w celu potwierdzenia spełniania warunku udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia „Odbudowa drogi gminnej nr 109154 (Gp 009)” w zakresie dysponowania osobami zdolnymi do wykonania tego zamówienia – wykazu osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, w sytuacji kiedy nie opisano sposobu dokonywania oceny spełniania tego warunku, tj. nie wskazano – iloma osobami, o jakich kwalifikacjach i doświadczeniu miałby wykazać się wykonawca, aby zamawiający uznał ten warunek za spełniony.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający – w przypadku postępowań, których wartość zamówienia jest

mniej niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – może żądać dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu jedynie w sytuacji, gdy dokona opisu sposobu oceny ich spełniania w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stosownie do przepisów § 1 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817), w związku z przepisami art. 22 ust. 3 powołanej ustawy, np. żądając od wykonawców wykazu osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia wraz z informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych, doświadczenia i wykształcenia niezbędnych do wykonania zamówienia, a także zakresu wykonywanych przez nie czynności, oraz informacją o podstawie do dysponowania tymi osobami – w myśl § 1 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia – wskazywać iloma osobami, o jakich kwalifikacjach, doświadczeniu i wykształceniu ma dysponować wykonawca, aby zamawiający uznał spełnienie przez wykonawcę tego warunku.

Żądanie dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji kiedy zamawiający nie opisał tych warunków jest zbędne, pozbawione podstaw prawnych. Ustalając warunki udziału w postępowaniu zamawiający winien ustalić jednoznaczne, minimalne wymogi, dostosowane do wielkości i stopnia skomplikowania zamówienia oraz do realnej sytuacji na rynku potencjalnych wykonawców. Dopiero sprecyzowanie konkretnych wymogów odnośnie do poziomu wiedzy i doświadczenia, potencjału technicznego i kadrowego oraz sytuacji ekonomicznej i finansowej, umożliwi zamawiającemu miarodajną ocenę możliwości wykonawcy, co do należytego wykonania zamówienia – str. 107 protokołu

4.15. Niezawarcie w ogłoszeniu o zamówieniu pn. „Odbudowa drogi gminnej nr 109154 (Gp 009)” zamieszczonym na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy – informacji o dniu zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

W ogłoszeniu o zamówieniu – odpowiednio zamieszczanym lub publikowanym w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego, na stronie internetowej, w dzienniku lub czasopiśmie o zasięgu ogólnopolskim lub w inny sposób – zawierać informację (w zależności od wartości zamówienia) o dniu zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych lub o dniu jego przekazania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, stosownie do przepisów art. 40 ust. 6 pkt 3 Prawa zamówień publicznych – str. 108 protokołu.

4.16. Niezłożenie przez jednego z członków komisji przetargowej – w postępowaniu

o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbudowa drogi gminnej nr 109154 (Gp 009)” – oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności skutkujących wyłączeniem z tego postępowania.

Przestrzegać gwarancji bezstronności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, o której mowa w przepisach art. 7 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych, przez wyłączenie z tego postępowania osób, wobec których zaistniały okoliczności wymienione w przepisach art. 17 ust. 1 tej ustawy. W tym celu, na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy, od wszystkich osób wykonujących czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia żądać złożenia – pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania – pisemnych oświadczeń o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy – str. 109 protokołu.

4.17. Nieokreślenie zakresu obowiązków członków komisji przetargowej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbudowa drogi gminnej nr 109154 (Gp 009)”.

W przypadku powołania komisji przetargowej określać – w formie pisemnej – skład, organizację, tryb pracy oraz zakres obowiązków członków komisji, mając na uwadze zapewnienie sprawności jej działania, indywidualizacji odpowiedzialności jej członków za wykonywane czynności oraz przejrzystości jej prac, stosownie do przepisów art. 21 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, w związku z art. 9 ust. 1 tej ustawy – str. 109 protokołu.

Ponadto proponuję rozważyć uzupełnienie obowiązujących w jednostce przepisów wewnętrznych o określenie sposobu dokumentowania wykonania ustawowych obowiązków w zakresie zamówień publicznych, tj. udostępniania na stronie internetowej specyfikacji istotnych warunków zamówienia udzielanego w trybie przetargu nieograniczonego, stosownie do art. 42 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w związku z przepisami 68 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych – str. 108 protokołu.

5. W zakresie mienia komunalnego:

5.1. Dokumentowanie przychodu gruntów innym dowodem niż określony w przepisach wewnętrznych.

Przyjęcie środka trwałego, w tym również przychód gruntów, ujmować w księgach rachunkowych na podstawie dowodu OT – „Przyjęcie środka trwałego”, stosownie do postanowień § 17 „Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów

księgowych dla Urzędu Gminy Goraj oraz jednostek organizacyjnych objętych obsługą finansowo - księgową”, stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 16/07 Wójta Gminy Goraj z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości – str. 111, 112 protokołu.

- 5.2. *Prowadzenie książki inwentarzowej środków trwałych, stanowiącej ewidencję analityczną do konta 011 „Środki trwałe”, bez podziału na podgrupy i rodzaje środków trwałych w zakresie gruntów.*

Ewidencję analityczną środków trwałych w zakresie gruntów, prowadzić w podziale na podgrupy i rodzaje środków trwałych, zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych, określoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622), stosownie do obowiązku wynikającego z przepisów art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.) – str. 112 protokołu.

- 5.3. *Niewskazywanie w ewidencji analitycznej do konta 013 „Pozostałe środki trwałe” daty przychodu środków trwałych.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej (daty przychodu), stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości – str. 113 protokołu.

- 5.4. *Niesporządzenie wszystkich dokumentów z przeprowadzonej w 2007 r. inwentaryzacji.*

Wyniki inwentaryzacji dokumentować w sposób określony w postanowieniach „Instrukcji inwentaryzacyjnej”, stanowiącej załącznik Nr 4 do zarządzania Nr 16/07 Wójta Gminy Goraj, w związku z przepisami art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 116 protokołu.

6. W zakresie rozliczeń finansowych jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi:

- 6.1. *Prowadzenie wspólnej ewidencji analitycznej do kont 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” budżetu gminy dla jednostek oświatowych i Gminnego Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Goraju.*

Ewidencję szczegółową do kont 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu

zrealizowanych przez nie dochodów i wydatków budżetowych, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – 123 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl lub dyskietką) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Goraj